

Berättelsen om en timme – Kate Chopin

Läs novellen *Berättelsen om en timme*.

Berättelsen om en timme – Kate Chopin

Då man visste att Mrs. Mallard plågades av hjärtproblem, var man mycket försiktig när man så skonsamt som möjligt berättade nyheten för henne om hennes mans bortgång.

Det var hennes syster Josephine som berättade för henne, i halva meningar, genom antydningar som till viss del höljdes i det fördolda. Hennes mans vän Richards var där också, nära henne. Det var han som hade varit i tidningskiosken när telegrammet om järnvägsolyckan inkommit, med Brently Mallards namn högst upp på listan över ”dödade”. Richards hade försäkrat sig om telegrammets äkthet genom att be om ett andra telegram, och därefter skyndade han iväg för att komma före mindre omtänksamma och försiktiga vänner med den sorgliga nyheten. Mrs. Mallard tog inte emot beskedet som de flesta andra kvinnor skulle ha gjort, med en paralyserad oförmåga att förstå betydelsen. Hon grät omedelbart, med plötslig och vild otvungenhet, i sin systers armar. När sorgestormen hade upphört gick hon ensam till sitt rum. Hon ville inte att någon skulle följa med henne.

I rummet fanns en stor och bekväm fåtölj, som hade placerats så att den riktades mot det öppna fönstret. Hon sjönk ner i den, som om hon trycktes ner av fysisk utmattning som ansatte hennes kropp och verkade nå hela vägen in i hennes själ.

I den öppna ytan framför hennes hus kunde hon se trädtopparna som alla skälvde av den nya vårens liv. Den utsökta fläkten av regn fanns i luften. På gatan nedanför ropade en gårdfarihandlare för att utbjuda sina varor. Tonerna i en avlägsen sång från någon som sjöng nådde henne svagt, och oräkneliga sparvar kvittrade under takstolarna. En blå himmel tittade fram här och var genom molnen, som hade lagt sig ovanpå varandra i väster där de kunde ses från fåtöljen.

Hon satt med sitt huvud bakåtkastat mot fåtöljens kudde, helt utan att röra sig, förutom när en snyftning nådde hennes hals och skakade henne, som på ett barn som hade gråtit sig själv till sömns, men ändå fortsatta att snyfta i sina drömmar.

Hon var ung, med ett vackert och lugnt ansikte, vars linjer vittnade om något dämpat och även ett visst mått av styrka. Men nu fanns där en dov blick i hennes ögon, som fixerats långt

borta på någon av de blå fläckarna av himmel. Det var inte ett ögonblick av reflekterande, utan snarare en frånvaro av intelligenta tankar.

Något var på väg mot henne, och hon väntade på det i skräck. Vad var det? Hon hade inget svar. Det var för tunt och svårfångat för att kunna sätta ord på det. Men hon kunde känna det, krypande ut ur himlen, sträckande sig efter henne genom ljuden, dofterna och färgerna som fyllde hela atmosfären.

Hennes bröstorg höjdes och sänktes tumultartat. Hon började kunna urskilja det som kom för att ta henne i besittning, och hon kämpade för att slå det tillbaka med sin vilja, men hennes två vita, smala händer var kraftlösa. När hon övergav sig själv viskade hon ett litet ord genom sina delvis särade läppar. Hon sa det om och om och om igen: "Fri, fri, fri!" Det frånvarande stirrandet och den skräckslagna blicken som därpå uppstått försvann från hennes ögon. De förblev vänliga och ljusa. Hennes hjärta slog fort, och det pulserande blodet värmdes och fick varje centimeter i hennes kropp att slappna av.

Hon ifrågasatte inte om det var – eller inte var – en fantastisk känsla av glädje som tagit tag i henne. En tydlig och exalterad insikt lät henne avfärda tanken som oviktig. Hon visste att hon skulle gråta igen när hon fick se de vänliga, ömma fingrarna knäppta i döden och ansiktet som aldrig hade tittat kärleksfullt på henne, skulle vara fixerat, grått och dött. Men hon kunde se att bortom den bittra stunden var en lång rad av år i antågande, som skulle enbart skulle tillhöra henne. Hon öppnade och bredde ut sina armar för att välkomna dem.

Det skulle inte finnas någon annan att leva för dessa kommande år; hon skulle leva för sin egen skull. Det skulle inte finnas någon mäktig vilja som förändrade hennes egna åsikter, i den blinda vanföreställningen med vilken män och kvinnor tror att de har rätt att påtvinga sin egen vilja på en annan människa. En vänlig intention, eller en grym intention, fick hennes handlingar att inte kännas lika mycket som en brottslig handling när hon tänkte på den i detta korta ögonblick av insikt.

Och ändå hade hon älskat honom – ibland. Oftast hade hon inte gjort det. Vad spelade det för roll? Vad kunde kärleken – detta olösta mysterium – vara värt i jämförelse med denna känsla av självsäkerhet som plötsligt kändes som den starkaste drivkraft i hennes hela väsen?

”Fri, kropp och själ fria”, fortsatte hon att viska.

Josephine stod på knä framför den stängda dörren, med läpparna mot nyckelhålet, bedjande om att få komma in. ”Louise, öppna dörren. Jag ber dig att öppna dörren. Du kan skada dig själv. Vad gör du för något, Louise? Snälla, öppna dörren.”

”Gå härifrån. Jag kommer inte att skada mig själv.” Nej, hon smakade på själva livets elixir genom det öppna fönstret.

Hennes fantasi tumlade runt när hon tänkte på de dagar som låg framför henne. Vårdagar och somardagar och alla sorters dagar som skulle bli hennes egna. Hon andades en snabb bön om att livet skulle bli långt. Hon hade så sent som igår tänkt med en rysning att hennes liv kunde bli långt.

Hon ställde sig upp och gav efter för hennes systers enträgna önskan att hon skulle öppna dörren. Det fanns en feberaktig triumf i hennes ögon, och hon förde sig omedvetet som en segergudinna. Hon la armen runt sin systers midja och tillsammans gick de nerför trappan. Richards väntade på dem i slutet av trappan.

Någon öppnade ytterdörren med en huvudnyckel. Det var Brently Mallard som kom in i kläder som var något fläckiga av resan, samlat bärande på sin resväska och sitt paraply. Han hade befunnit sig långt ifrån olycksplatsen och kände inte ens till att det hade skett en olycka. Han stirrade först förvånat när Josephine gav ifrån sig ett hjärtskärande skrik, och därefter såg han hur Richards snabbt avskärmade honom från att se sin fru.

När läkarna anlände sa de att hon hade dött av hjärtattack – på grund av den glädje som dödar.

Frågor att besvara

1. Sammanfatta novellen med tre meningar.
2. Hur reagerar Mrs Mallard på nyheten att hennes man har dött? Varför reagerar hon som hon gör, tror du?
3. Vad menar Chopin med uttrycket "den glädje som dödar"?

Betygskriterier

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

Skriftlig framställning av texter för kommunikation, lärande och reflektion.

Bearbetning, sammanfattning och kritisk granskning av text.

Skönlitteratur, författad av såväl kvinnor som män, från olika tider och kulturer.

Centrala motiv, berättarteknik och vanliga stildrag i fiktivt berättande, till exempel i skönlitteratur och teater samt i film och andra medier.

Novellen ingår som en del av ett större projekt, och därför betygsätts inte dina svar på dessa novellfrågor för sig.